

Пояснювальна записка

до проекту рішення Знам'янської міської ради сьомого скликання «Про скасування рішення виконавчого комітету Знам'янської міської ради від 14 березня 2016 року № 78 «Про надання права КП «Знам'янський комбінат комунальних послуг» на оперативне управління для використання у господарській діяльності основних засобів».

1. Характеристика стану речей в галузі, яку врегульовує це рішення: 14 березня 2016 року виконавчим комітетом Знам'янської міської ради прийнято рішення № 78 «Про надання права КП «Знам'янський комбінат комунальних послуг» на оперативне управління для використання у господарській діяльності основних засобів».

Дане рішення суперечить пп.31 ч.2 ст.26, ст.. 46, ч.5. ст.. 60 Закону України про місцеве самоврядування в Україні», ч.2 ст.3, ч.1 ст. 24, ч.1,2 ст. 52, ч.4 ст. 62, ч.1 ст. 137 Господарського Кодексу України, ст.. 143 Конституції України.

2. Потреба і мета прийняття рішення: привести вирішення питання передачі основних засобів, що перебувають на балансі УМА та ЖКГ на баланс комунального підприємства у відповідність до норм законодавства.

3. Юридичне обґрунтування прийняття рішення:

Згідно зі **статтею 143 Конституції України**, *територіальна громада села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності.*

Аналогічні положення закріплено у **статті 327 ЦК України**.

Частиною п'ятою статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що *органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як застава, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.*

Міська рада сьомого скликання не делегувала виконавчому комітету свої повноваження щодо управління майном територіальної громади. Таким чином, виконавчий комітет, прийнявши рішення від 14 березня 2016 року № 78 «Про надання права КП «Знам'янський комбінат комунальних послуг» на оперативне управління для використання у своїй господарській діяльності основних засобів» перевищив свої повноваження, порушивши ст.. 60, ст.. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування», окрім того обраний неправильний та невластивий унітарному комерційному підприємству інструмент (право) передачі у розпорядження та користування комунальним майном.

Управління господарською діяльністю у комунальному секторі економіки, відповідно до **частини першої статті 24 ГК України**, здійснюється через систему організаційно-господарських повноважень територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо суб'єктів господарювання, які належать до комунального сектора економіки і здійснюють свою діяльність на основі права господарського відання або права оперативного управління.

Відповідно до **статті 169 ЦК України** *територіальні громади можуть створювати юридичні особи публічного права (комунальні підприємства, навчальні заклади тощо) у випадках та в порядку, встановлених Конституцією України та законом.*

Територіальні громади можуть створювати юридичні особи приватного права (підприємницькі товариства тощо), брати участь в їх діяльності на загальних підставах, якщо інше не встановлено законом.

З огляду на вказане, при визначенні права господарського відання та права оперативного управління слід враховувати, що суб'єктом права комунальної власності є відповідна територіальна громада села, селища, міста, від імені та в інтересах яких діють відповідно обласні, районні, сільські, селищні, міські ради.

Відповідно до **статті 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»** *сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення), районна, обласна рада проводить свою роботу сесійно.*

За результатами розгляду на сесії питань сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення), районною, обласною радами приймаються відповідні рішення.

Документом, який підтверджує виникнення права господарського відання та право оперативного управління також є рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення), районної, обласної ради про закріплення на праві оперативного управління чи господарського відання рухомого або нерухомого майна, яке перебуває в комунальній власності.

Унітарні комерційні комунальні підприємства зокрема мають право здійснювати господарське відання майном, однак, жодним чином не оперативне управління, яке властиве некомерційним підприємствам.

Комунальне підприємство «Знам'янський комбінат комунальних послуг», ідентифікаційний код юридичної особи – 39764457, створене відповідно до рішення Знам'янської міської ради від 17.04.2015 р. № 1689 та зареєстроване як юридична особа з 24.04.2015 р. реєстраційний № запису 1 443 102 0000 001010.

Цим же рішенням міської ради було затверджено Статут комунального підприємства.

Як вказано у Статуті КП, серед напрямів його діяльності зокрема *участь у ринкових взаємовідносинах та одержання прибутку на основі задоволення потреб громадян, колективних, державних і інших підприємств у виробництві продукції і товарів, виконання робіт та послуг у сферах, що обумовлені предметом діяльності Підприємства (пункт 2.1. Статуту).*

Пунктами 3.3., 3.4. Статуту визначено, що майно, закріплене за Підприємством, є власністю територіальної громади, та належить Підприємству на праві оперативного управління. Здійснюючи право оперативного управління, Підприємство володіє, користується та розпоряджається вказаним майном у випадках, передбачених чинним законодавством України, цим Статутом за для досягнення мети Підприємства та задоволення потреб громадян міста.

Згідно Статуту та інформації органів державної фіскальної служби, Підприємство не є неприбутковим підприємством, установою, організацією.

Зокрема, у пункті 5.1. Статуту вказано, що основним фінансовим показником результатів трудової діяльності Підприємства є прибуток.

Правовий статус комунальних унітарних підприємств визначано в статті 78 Господарського кодексу України.

В ухвалі від 26 квітня 2016 року по справі №2а/0470/4720/12 (касаційне провадження К/800/57630/14, № рішення у ЄДРСР – 57493122) Вищий адміністративний суд України виходив з того, що відповідно до **частин 1, 2, 3 статті 78 Господарського кодексу України** комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління.

Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника – відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

Майно комунального унітарного підприємства перебуває у комунальній власності і закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (**комунальне комерційне підприємство**) або на праві оперативного управління (**комунальне некомерційне підприємство**).

Згідно з **частиною першою статті 137 Господарського кодексу України**, *правом оперативного управління у цьому Кодексі визнається речове право суб'єкта*

господарювання, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом) **для здійснення некомерційної господарської діяльності**, у межах, встановлених цим Кодексом та іншими законами, а також власником майна (уповноваженим ним органом)..

Відповідно до **частини другої статті 3 ГК України**, господарська діяльність здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва – підприємцями. Господарська діяльність може здійснюватися і без мети одержання прибутку (**некомерційна господарська діяльність**).

Згідно з **частинами першою, другою статті 52 ГК України**, некомерційне господарювання – це самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання, спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети отримання прибутку. Некомерційна господарська діяльність здійснюється суб'єктами господарювання державного та комунального секторів економіки у галузях (видах діяльності), в яких відповідно до статті 12 цього Кодексу забороняється підприємництво, на основі рішення відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування. Некомерційна господарська діяльність може здійснюватися також іншими суб'єктами господарювання, яким здійснення господарської діяльності у формі підприємництва забороняється законом.

Враховуючи те, що діяльність Підприємства, якому передано в оперативне управління майно, є підприємницькою, спрямована на отримання прибутку, рішення виконавчого комітету слід визнати протиправним та скасувати, оскільки Підприємство відповідно до положень Господарського кодексу України не має права здійснювати оперативне управління майном. Положення Статуту Підприємства, які надають таке право – не відповідають законодавству, а тому не можуть реалізовуватися.

У рішенні виконкому визначено, що майно, яке передається в оперативне управління, знаходиться на балансі управління містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Знам'янської міської ради.

Однак, при переданні майна в оперативне управління, виконком даним рішенням не вжив заходів щодо зняття з балансу управління вказаного майна, що не є правомірним.

Відповідно до **частини четвертої статті 62 ГК України**, підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, **самостійний баланс**, рахунки в установах банків та може мати печатки.

Знаходження майна на балансі управління містобудування, архітектури та ЖКГ Знам'янської міської ради, свідчить про те, що вказане майно знаходилося в управлінні вказаного виконавчого органу місцевого самоврядування, тобто його передання в оперативне управління (у т.ч. на баланс) комунального підприємства без попереднього зняття з балансу органу місцевого самоврядування, є протиправним.

Слід відзначити, що поняття господарське відання та оперативне управління не є тотожними.

У будь-якому випадку особа, в оперативному управлінні якої знаходиться майно, не має права розпоряджатися цим майном на свій розсуд, а може це робити лише в межах, встановлених власником.

Відповідальність за своїми боргами особа, в чиєму оперативному управлінні знаходиться майно, несе лише в межах цього майна. В решті випадків відповідальність субсидіарно несе власник такого майна.

Відповідно до **частини шостої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»**, виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті ради в межах своїх повноважень приймає рішення.

Згідно ж до **частини 15, п.2 статті 26** цього Закону, акти виконавчих органів місцевого самоврядування з мотивів їхньої невідповідності Конституції або законам України скасовуються міською радою.

4. **Механізм виконання рішення:** скасування рішення виконавчого комітету Знам'янської міської ради від 14 березня 2016 року № 78 «Про надання права КП «Знам'янський комбінат комунальних послуг» на оперативне управління для використання у господарській діяльності основних засобів» та прийняття відповідного рішення міською радою.

5. **Дата оприлюднення проекту рішення та назва ЗМІ, електронного видання, або іншого місця оприлюднення:** 22.06.16 – сайт міської ради

6. **Дата, підпис та ПІБ суб'єкту подання проекту рішення:** депутат міської ради Н. Тесленко, 17 червня 2016 року.

7. **Дата отримання проекту рішення та пояснювальної записки, що засвідчена підписом секретаря міської ради та печаткою «Для документів».**

22/06/16 _____ Н. Клименко

_____ сесія Знам`янської міської ради
сьомого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від ____ 2016 року

№

м. Знам`янка

Про скасування рішення виконавчого комітету
Знам`янської міської ради від 14 березня 2016 року
№ 78 «Про надання права КП «Знам`янський
комбінат комунальних послуг» на оперативне
управління для використання у господарській
діяльності основних засобів»

Виконавчим комітетом Знам`янської міської ради прийнято рішення від 14 березня 2016 року № 78 «Про надання права КП «Знам`янський комбінат комунальних послуг» на оперативне управління для використання у господарській діяльності основних засобів», що суперечить п.31 ч.2 ст..26, ч.5 ст.60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ч.2 ст.3, ч.1 ст.24, ч.1,2 ст.52, ч.4 ст.62, ч.1 ст.137 Господарського кодексу України, ст.. 143 Конституції України.

Керуючись п.15 ч.2 ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міська рада

В и р і ш и л а:

Скасувати рішення виконавчого комітету Знам`янської міської ради від 14 березня 2016 року № 78 «Про надання права КП «Знам`янський комбінат комунальних послуг» на оперативне управління для використання у господарській діяльності основних засобів».

Міський голова

С. Філіпенко